

Uchwała

w sprawie kierunków działania dla Prezydenta Miasta Krakowa w celu poprawy stanu jakości powietrza w Krakowie

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym /tekst jednolity: Dz. U. z 2001 r. Nr 142 poz. 1591 z późn. zm./ Rada Miasta Krakowa uchwala, co następuje:

§ 1

Ustala się kierunki działania dla Prezydenta Miasta Krakowa polegające na podjęciu wszelkich możliwych działań w celu poprawy stanu jakości powietrza w Krakowie

§ 2

Ustala się następujące cele w zakresie poprawy jakości powietrza w Krakowie

1. Znaleźnienie większych środków na finansowanie działań ekologicznych.
2. Rozszerzenie działań miasta w zakresie poprawy czystości powietrza.
3. Wspieranie zmian legislacyjnych w zakresie ochrony powietrza.
4. Dążenie do znaczącej poprawy jakości powietrza w Krakowie .
5. Współpraca z władzami Województwa Śląskiego i Małopolskiego w zakresie poprawy stanu jakości powietrza .

§ 3

Ustala się następujące założenia i działania niezbędne do realizacji wskazanych celów

W zakresie działań:

1. Prewencyjnych

- 1) Przeprowadzanie audytu indywidualnego palenisk węglowych w zasobach miejskich.
- 2) Zwiększenie zasobów i zadań Straży Miejskiej w zakresie kontroli źródeł ciepła.
- 3) Zainicjowanie współpracy z Policją w zakresie kontroli spalin samochodów oraz wystąpienie o zmianę przepisów dotyczących ograniczenia dopuszczenia do ruchu pojazdów samochodowych niespełniających norm jakości spalin.

2. Komunikacyjnych

- 1) Podejmowanie działań w zakresie komunikacji zbiorowej umożliwiających przyspieszenie taboru miejskiego.
- 2) Wprowadzanie ograniczeń w zakresie poruszania się samochodów osobowych w centrum miasta.
- 3) Prowadzenie działań promocyjnych w zakresie carpoolingu.
- 4) Inwestycje w infrastrukturę rowerową.
- 5) Przyspieszenie budowy parkingów Park and Ride na obrzeżach miasta.
- 6) Wszelkie możliwe wspieranie działań w celu dokończenia obwodnicy Krakowa
- 7) Pozyskiwanie środków na zakup ekologicznego taboru dla transportu publicznego
- 8) Zwiększenie nakładów na transport publiczny w Krakowie
- 9) Zwiększenie nakładów na utrzymanie czystości na drogach i chodnikach

3. Finansowych

1. Zwiększenie środków na działania antysmogowe – Budżet WFOŚ, NFOŚ, pozyskanie środków UE na kwotę w sumie **około 600 mln zł , w tym:**
 - a) **Pozyskanie środków w ramach projektów RPO WM (Regionalny Program Operacyjny) , zarządzanych przez Urząd Marszałkowski w kwocie minimum 110 mln Euro na lata 2014-2020. W tym :**
 - **Oś 4 – Regionalna Polityka energetyczna, redukcja emisji zanieczyszczeń min 60 mln Euro**
 - **Oś 4 – Regionalna polityka energetyczna , bilans energetyczny – minimum 20 mln Euro**
 - **Oś 4 – Regionalna Polityka Energetyczna , transport miejski minimum 30 mln Euro**
 - b) Pozyskanie środków z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Krakowie w wysokości nie mniej niż 70 mln zł na lata 2013-2018.
 - c) Pozyskanie środków z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w wysokości nie mniej niż 50 mln zł na lata 2013-2018.
 - d) Ustalenie w budżetach Miasta Krakowa środków w wysokości nie mniej niż 80 mln zł na lata 2013-2018.
2. Znaczące poszerzenie Programu Ograniczenia Niskiej Emisji dla Miasta Krakowa i doprowadzenie do likwidacji nie mniej niż 10 000 palenisk węglowych w Krakowie
3. Wspieranie termomodernizacji budynków w Krakowie, w tym w szczególności budynków samorządowych instytucji z wykorzystaniem działających w zakresie Partnerstwa Publiczno Prywatnego podmiotów, także działających w trybie ESCO
4. Przygotowanie socjalnego pakietu osłonowego dla osób, których zakaz palenia węglem może dotknąć ekonomicznie, przygotowanie regulaminu i szczegółowych zasad w zakresie przygotowania dodatków mieszkaniowych adresowanych do osób o niskich dochodach.
5. Przygotowanie i wdrożenie planu likwidacji palenisk węglowych w zasobach miejskich.
6. Rozszerzanie obszaru miasta, objętego zasilaniem w centralną wodę użytkową i centralne ogrzewanie oraz inne poza węglowe źródła zasilania – wsparcie programu „Ciepło dla Krakowa „ –prowadzonego przez konsorcjum PGNiG/ Tauron/ MPEC/ UMK /EDF/EC Skawina
7. Modernizacja sieci oświetleniowej w mieście .
8. Wspieranie instytucji finansowych w działaniach na rzecz inwestycji w zakresie likwidacji niskiej emisji
9. Współpraca z Sejmikiem Małopolskim, szczególnie w zakresie finansowania działań antysmogowych, wsparcie dla WFOŚiGW w Krakowie w tym zakresie
10. Analiza możliwości obniżania kosztów wytwarzania energii ciepłej w Krakowie.

4. Planowania przestrzennego i budownictwa

1. Wdrożenie zasad ekologicznych przy opracowywaniu założeń do planów zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe.
2. Utrzymanie wszelkich możliwych kanałów napowietrzania miasta
3. Wprowadzenie ekologicznych zasad w zakresie budownictwa komercyjnego
4. Wprowadzenie jako zasady przy decyzjach administracyjnych (wzist i pb) przyłączenia do zewnętrznego zasilania ciepłego.
5. Wprowadzenie jako zasady w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego zasilania poza-węglowego , w tym do sieci ciepłowniczych
6. Opracowanie preferencji dla budownictwa energooszczędnego w Krakowie .
7. Rozszerzanie obszaru miasta, objętego zasilaniem w centralną wodę użytkową i centralne ogrzewanie.
8. Prowadzenie inwentaryzacji źródeł spalania przy opracowywaniu założeń do planów zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe.
9. Roczne bilansowanie zmian wynikających z prowadzonej na bieżąco inwentaryzacji źródeł spalania.

5. Legislacyjnych

1. Działania zmierzające do przyjęcia wniosku w określonej perspektywie czasowej w zakresie zakazu palenia węglem i paliwami stałymi w Krakowie - w Sejmiku Województwa Małopolskiego.
2. Rozszerzenie działań proekologicznych o współpracę z Województwem Śląskim.
3. Zaopiniowanie i ewentualna korekta „Programu Ochrony Powietrza dla Województwa Małopolskiego”.
4. Wsparcie dla zmian prawnych w zakresie możliwości stosowania zasad obowiązujących w innych krajach w zakresie ochrony powietrza

6. Proekologicznych

1. Promowanie wiedzy w sprawie odnawialnych źródeł energii w zasobach komunalnych.
2. Edukacja ekologiczna, w tym przygotowanie i wdrożenie programu edukacji antysmogowej w szkołach, sądach, mediach.
3. Określenie Społecznego Projektu Promocyjnego Antysmogowego Programu Przyspieszenia.
4. Rozszerzenie współpracy z organizacjami pozarządowymi, działającymi w zakresie poprawy jakości powietrza w Krakowie.
5. Rozszerzenia działań w zakresie ochrony terenów zielonych, utrzymania i rozwijania parków i terenów zielonych, w tym akcje zalesiania.
6. Współpraca z Wojewódzkim Inspektoratem Ochrony Środowiska przy realizacji międzywojewódzkiego programu zwiększającego skuteczność poprawy jakości powietrza w Polsce Południowej, z zastosowaniem rozszerzonego monitoringu.

7. W zakresie monitoringu i informacji

1. Doprowadzenie do rozszerzenia ilości stacji monitorujących zanieczyszczenie powietrza w Krakowie – współpraca miasta z WIOŚ.
2. Wprowadzenie szerszej, publicznie dostępnej informacji o zanieczyszczeniach.
3. Ustalenie punktów kontrolnych programu w Krakowie.
4. Wdrażanie dobrych praktyk i doświadczeń w zakresie działań antysmogowych.

§ 4

Ustala się następujący harmonogram realizacji zadań

Rok 2013 :

- Przyjęcie Antysmogowego Programu Przyspieszenia
- Zaopiniowanie i korekta „Programu Ochrony Powietrza dla Województwa Małopolskiego”
- Pozyskanie środków na PONE
- Przygotowanie pozyskania środków na Antysmogowe Przyspieszenie
- Rozszerzenie ilości stacji monitorujących powietrze w Krakowie
- Wstępne przygotowanie koncepcji wsparcia finansowego dla osób dotkniętych skutkami zakazu palenia (Lokalny Program Osłonowy)
- Promocja alternatywnych środków transportu: rower, komunikacja zbiorowa
- Przygotowanie harmonogramu realizacji PONE w Krakowie
- Przeprowadzenie działań wspierających w sprawach zmian prawnych w zakresie antysmogowego przyspieszenia
- Rozszerzenie obowiązków Straży Miejskiej w zakresie działań antysmogowych
- Podjęcie szerszej współpracy z Sejmikiem Województwa Małopolskiego
- Działania promocyjne i marketingowe mające na celu ograniczenie zanieczyszczeń
- Likwidacja określonej liczby palenisk,

Rok 2014 :

- Realizacja rozszerzonego programu PONE dla zasobów niekomunalnych
- Przygotowanie i realizacji programu PONE dla zasobów komunalnych
- Przygotowywanie wsparcia finansowego dla osób , które docelowo zostaną dotknięte zakazem palenia węglem i paliwami stałymi w Krakowie
- Promocja alternatywnych środków transportu: rower, komunikacja zbiorowa
- Wdrożenie rozszerzania strefy płatnego parkowania w Krakowie
- Zwiększenie środków finansowych na rozwój infrastruktury rowerowej
- Współpraca z Sejmikiem Województwa Śląskiego
- Likwidacja określonej liczby palenisk,

Rok 2015 :

- Wdrożenie pilotażowe zasad wspierania mieszkańców, których ekonomicznie dotknie zakaz palenia węglem i paliwami stałymi w Krakowie
- Wdrożenie nowych stacji monitorowania
- Promocja alternatywnych środków transportu: rower, komunikacja zbiorowa
- Inwestycje pro-rowerowe
- Likwidacja określonej liczby palenisk,

Rok 2016:

- Wdrożenie pełne zasad wspierania mieszkańców, których ekonomicznie dotknie zakaz palenia węglem i paliwami stałymi w Krakowie
- Przygotowanie wdrożenia zakazu palenia paliwami stałymi w Krakowie
- Likwidacja określonej liczby palenisk,
- Promocja alternatywnych środków transportu: rower, komunikacja zbiorowa
- Inwestycje pro-rowerowe

Rok 2017:

- Wdrożenie zakazu palenia węglem i paliwami stałymi (w gestii Sejmiku Województwa Małopolskiego)
- Promocja alternatywnych środków transportu: rower, komunikacja zbiorowa
- Inwestycje pro-rowerowe
- Osiągnięcie stanu spełniania norm w zakresie głównych parametrów zanieczyszczenia powietrza w Krakowie
- Likwidacja określonej liczby palenisk,

§ 5

Ustala się ,że Prezydent będzie co kwartał informował Radę Miasta o działaniach, podejmowanych w związku z niniejszą uchwałą, poczynwszy **od 31 grudnia 2013r.**

§ 6

Uchwała wchodzi z dniem podjęcia

UZASADNIENIE:

Konsultowany obecnie Wojewódzki Program Ochrony Powietrza określa osiągnięcie norm środowiskowych w zakresie czystego powietrza dopiero w roku 2023. Nakłady finansowe, które mają dotyczyć zwalczania zanieczyszczeń powietrza obejmujące miasto Kraków są szacowane na poziomie **600 mln złotych**.

Program pokazuje główne źródła zanieczyszczeń w następujących segmentach (średniorocznie): niska emisja - 55%, emisja drogową i samochodową - 35%, emisja przemysłowa – 10%, nieznana skala zanieczyszczeń ze strony Śląska. Przyjęcie programu w zaproponowanym kształcie nie spełnia oczekiwań społecznych, wydłuża czas dochodzenia do właściwych norm w szybszym czasie, wpływa na dalsze problemy zdrowotne mieszkańców narażonych na działanie smogu i innych zanieczyszczeń, wpływa na ruch turystyczny w mieście i komercyjne zainteresowanie inwestowaniem na tym obszarze ze strony podmiotów zewnętrznych. W związku z powyższym należy podjąć niezbędne kroki w zakresie przyspieszenia przygotowania i realizacji działań przeciwdziałających zanieczyszczeniu powietrza w Krakowie.

Analizowaliśmy sposoby przeciwdziałania smogowi w miastach w innych krajach – Skandynawia, Niemcy, Anglia, Austria, Francja, Hiszpania. Miasta, które ograniczają wpływ smogu na środowisko wdrażają równolegle 3 działania:

- Zakaz palenia paliwem nie ekologicznym
- Ograniczenia w ruchu samochodowym
- Zachowywanie kanałów napowietrzania

Wszystkie możliwe cele zostały określone w uchwale kierunkowej i podzielone na 7 głównych zadań: prewencyjnych, w zakresie komunikacyjnym, finansowym, planowania przestrzennego i budownictwa, legislacyjnym, proekologicznym oraz w temacie monitoringu i informacji. W toku realizacji ww. uchwały planuje się powołać Komisję ds. Ekologii i Ochrony Powietrza w Krakowie, której zadaniem będzie nadzorowanie realizacji przyjętej uchwały kierunkowej, kontrolowanie harmonogramu i stosownych dokumentów, informowanie o podjętych działaniach.

Warto zaznaczyć, że część zaplanowanych rozwiązań została już wdrożona lub jest w trakcie realizacji jak: modernizacja sieci ciepłowniczych, zintensyfikowanie działań w celu pozyskiwania środków na infrastrukturę rowerową, uchwała kierunkowa (0,3 % z całości budżetu na rowery) – w trakcie procedowania, realizacja gminnego programu ograniczania niskiej emisji, termomodernizacja budynków (szkoły – w trakcie realizacji), rozszerzenie strefy płatnego parkowania, działania wspierające zmiany legislacyjne czy współpraca samorządu i władz miasta z organizacjami pozarządowymi ekologicznymi i liderami inicjatyw lokalnych w kontekście walki ze smogiem.

Kluczową rzeczą jest, poza określeniem szczegółowych działań zarówno Prezydenta jak i Rady Miasta Krakowa, określenie źródeł finansowania wyszczególnionych działań, zarówno w zakresie Programu Ograniczania Niskiej Emisji jak i działań termo modernizacyjnych, działań w zakresie transportu publicznego i wszelkich innych. Podjęte przez radnych ale i parlamentarzystów równoległe do określania zakresu zmian merytorycznych, działania w zakresie pozyskania finansowania wskazują, że zarówno Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska jak i Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska jak i środki z przygotowywanego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego dysponują lub będą w przyszłości dysponować, po finalnych uzgodnieniach z Miastem Kraków, wystarczającymi środkami na sfinansowanie bardzo ambitnego ale koniecznego i realnego programu Antysmogowego Przyspieszenia. Znaczące zwiększenie będzie musiało dotyczyć zarówno Programu Ograniczania Niskiej Emisji jak i planowanych programów termo modernizacyjnych a także nakładów na transport publiczny i na program Ciepło dla Krakowa. Szczególną wagę przywiązujemy do środków zawartych w Programie Operacyjnym Województwa Małopolskiego, który będzie wymagał szeregu nowych i nowatorskich działań. Prowadzone równoległe z przygotowaniem niniejszej uchwały rozmowy wskazują na szybkie i pewne zabezpieczenie wskazanych środków co czyni niniejszy program realnym pod względem finansowym.